

*

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
ÖZÜRLÜ ÖĞRENCİLER EĞİTİM – ÖĞRETİM VE SINAV UYGULAMALARI
YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Amaç

Madde 1 – Bu Yönerge'nin amacı; Süleyman Demirel Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora programlarında kayıtlı bulunan özürlü öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders ve sınav uygulamalarında karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve özürlü öğrencilerin başarılarına pozitif katkıda bulunmaktır.

Kapsam

Madde 2 – Bu Yönerge; Süleyman Demirel Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında uygulanan ders ve sınav uygulamalarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 – Bu Yönerge; 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürülüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği ve 24/03/2011 tarih ve 339/16 karar sayılı Üniversitemiz Senatosu'nca kabul edilen “Engelsiz Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Birimi Çalışma İlke ve Yöntemleri Yönergesi'ne” dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – Bu Yönerge'de geçen;

- a. Üniversite: Süleyman Demirel Üniversitesi'ni,
- b. Rektör: Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü'nü,
- c. Özürlü Öğrenci Birimi: 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürülüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11'inci Maddesi uyarınca Süleyman Demirel Üniversitesi'nde kurulan Birimi,
- d. Komisyon: Süleyman Demirel Üniversitesi Özürlü Öğrenci Birimi tarafından oluşturulacak olan Komisyonu,
- e. Özürlü Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, iyileştirme, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,
- f. Özürlü Sağlık Kurulu Raporu: Özürlü Sağlık Kurulu'nca hazırlanan kişilerin özür ve sağlık durumları ile kullanım amacını belirten belgeyi,
- g. Ders: Süleyman Demirel Üniversitesi ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu ve seçmeli dersleri,

h. Sınav: Süleyman Demirel Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına dair yapılan ara sınavlar ve final sınavları ile bu sınavlara ek olarak yapılan mazeret, bütünleme, tek ders v.b. sınavları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ders Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Ders Uygulamaları

Madde 5 – Ders öncesinde, sırasında ve sonrasında özürlü öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve özürlü öğrencilerin ders uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik ders uygulamaları usul ve esasları aşağıdaki gibidir.

- İşitme özürlü öğrenci bulunan sınıflarda işitme cihazı kullanıp, kullanmamasına bakılmaksızın oturma düzeni plânlanırken ders veren / sunum yapan öğretim elemanını rahatlıkla görebilecekleri şekilde plânlanır,
- İşitme özürlü öğrenci bulunan sınıflarda ders veren / sunum yapan öğretim elemanı yüzü sınıfa dönük olarak sunuşta bulunur,
- Görme özürlü öğrencilerin bilgisayar kullanarak uygulamalı görecekları derslerde kullandıkları bilgisayarların sesli hale getirilmeleri sağlanır,
- Görme özürlü öğrencilerin kişisel görüş ve tartışmalar hariç olmak üzere objektif konuların işlendiği dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilir,
- Görme özürlü öğrencilerin görsel materyallerden yararlanamayacakları için bu materyallerin kullanıldığı derslerle ilgili olarak materyaller hakkında sözlü betimleme yapılarak görme özürlü öğrencinin materyali kavraması sağlanır,
- Görme özürlü öğrencilere dersi takip edebilmeleri için ilgili ders materyalleri (kitap, dergi, test, sunum v.b.) bilgisayarlarında sesli olarak dinleyebilecekleri formatlarda (MS Word, Mp3 v.b.) ders öncesinde öğrencilere verilir,
- Bedensel özürlü öğrencilerin bulunduğu sınıfların mimari olarak en uygun olan katlarda oluşturulması sağlanır,
- Özürlü öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders veren / sunum yapan öğretim elemanı ders ile ilgili olarak hazırlayacağı slayt, sunum, sinevizyon, tepegöz v.s. dokümanları engel gruplarını dikkate alarak hazırlar,

Ders Muafiyeti

Madde 6 – Özürlü öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders muafiyeti talebi ile başvurmaları halinde ders seçmeli ise varsa eş değer bir ders verilir, dersin eş değeri yok ise ya da ders zorunlu ise gelişen teknik ve programlar yardımı ile ilgili ders, özürlü öğrenci dikkate alınarak verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınav Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınav Uygulamaları

Madde 7 - Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında özürlü öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve özürlü öğrencilerin sınav uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik sınav uygulamaları usul ve esasları aşağıdaki gibidir.

- a. Sınav salonları özürlü öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak, düzenlenir,
- b. Sınav görevlileri tarafından sınav ya da sorular ile ilgili yapılacak olan duyuru, hatırlatma ya da düzeltmelerin özürlü öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapmaları sağlanır,
- c. İhtiyaç duyulması halinde özürlü öğrencilerin sınavlara yardımcı araç – gereç ile (İşitme Cihazı, Teleskopik Gözlük, Prizmatik Gözlük, Büyüteç v.b.) girmeleri sağlanır,
- d. İhtiyaç duyulması halinde özürlü öğrencilerin yazılı sınavlarına refakat edecek, sınav olunan ders ile ilgili bölümün terminolojisine hâkim (öğretim görevlisi / araştırma görevlisi) olan okuyucu – işaretleyici görevlendirilir,
- e. İhtiyaç duyulması halinde özürlü öğrencilerin sınavlarını bilgisayar ortamında yazmaları sağlanır,
- f. Görme özürlü öğrencilerin talebi doğrultusunda soru kitapçığı ya da soru kâğıdı Braille (Kabartma) ya da sesli olarak hazırlanır,
- g. Kısmi görme kaybı olan az gören görme özürlü öğrenciler için soru kitapçığı ya da soru kâğıdı 16 – 18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanır,
- h. İşitme özürlü öğrencilerin sınavları eğer uygunsa çoktan seçmeli testler şeklinde yapılır,
- i. Görme, işitme, dikkat eksikliği, hiperaktif, disleksi - Disgrafi v.b. engeli bulunan özürlü öğrenciler normal sınav salonlarından ayrı olarak başkalarından rahatsız olmayacakları ve başkalarını da rahatsız etmeyecekleri salonlarda tek kişi olarak sınav olmaları sağlanır,
- j. Okuyucu – işaretleyici ya da büyük puntolu soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme özürlü öğrenciler ile yazma ve hareket güçlüğü çeken özürlü öğrencilere sınav süresinin üçte ikisi kadar ek süre verilir,
- k. İhtiyaç duyulması halinde özürlü öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (İnsulin Pompası v.b.) girmelerine izin verilir,
- l. İhtiyaç duyulması halinde özürlü öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet – lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Uyuşmazlık ve Hüküm Eksikliği

Madde 8 – Bu Yönerge’de yer alan hükümler ile ilgili olarak özürlü öğrenci ile öğrencisi bulunduğu fakülte, yüksekokul, enstitü veya meslek yüksekokulu ile uyuşmazlık yaşarsa ya da bu Yönerge’de tanımlanmamış bir engellilik durumu ve ihtiyacı ile karşılaşılırsa ilgili Komisyon konuyu görüşerek, karara bağlar.

Yürürlük

Madde 9 – Bu Yönerge hükümleri; Süleyman Demirel Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10 – Bu Yönerge hükümlerini; Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü yürütür.